

รายงานการประชุม

The 2nd China-ASEAN Forum on Health Cooperation

: Towards a Health Silk Road

ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ ณ นครหนองน้ำ เขตปักษ์ตะวันออกกว้างซีจั่ว

หัวข้อการประชุม (The Theme of the forum) : Innovation Health Cooperation for Common Development Towards a Health Silk Road

เจ้าภาพจัดการประชุม

- ๑. Department of International Cooperation of the National Health Commission
- ๒. Department of International Cooperation of the state administration of traditional Chinese medicine
- ๓. Health and Family Planning of Guangxi Zhuang Autonomous Region, P.R.China
- ๔. Administration of traditional Chinese medicine of Guangxi Zhuang Autonomous Region, P.R.China
- ๕. China-ASEAN Expo Secretariat

เจ้าภาพร่วม

- ๑. National Health Commission of the People's Republic of China
- ๒. State administration of Traditional Chinese Medicine of people's republic of China
- ๓. People's Government of Guangxi Zhuang Autonomous Region, P.R.China,

สถานที่จัดประชุม

Liyuan Resort และ Grand Metro Park Hotel

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายแพทย์สรรพงศ์ ฤทธิรักษ์	รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
๒. นางบุญใจ ลีมศิลา	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สถาบันการแพทย์ไทย-จีน
๓. นส.กัญญารัตน์ เลาปิยะสกุล	เภสัชกรปฏิบัติการ สถาบันการแพทย์แผนไทย
๔. นส.สินีพร ดอนนาปี	เภสัชกรปฏิบัติการ สถาบันการแพทย์ไทย-จีน
๕. น.ส.จิราภรณ์ บุญมาก	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

รายละเอียดการประชุม

การประชุมจัดขึ้น ๒ วัน คือวันที่ ๒๐ – ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ โดยในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นการประชุม The 2nd China-ASEAN Forum on Health Cooperation: Towards a Health Silk Road เป็นการจัดประชุมความร่วมมือด้านสุขภาพระหว่างจีน และประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน โดยจัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๒ ณ นครหนองน้ำ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยในการประชุมมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และผู้แทนจากประเทศไทยในกลุ่มอาเซียน และผู้ร่วมประชุมประมาณ ๖๐๐ คน โดยมีท่าน Ding Xiangqun รองประธานเขตปักษ์ตะวันออก Guangxi Zhuang และ ท่าน Cui Li รองเลขานุการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (NHC) เข้าร่วมการประชุมและกล่าวสุนทรพจน์ ว่าจีนและประเทศไทยในกลุ่มอาเซียนมีความร่วมมือ

ด้านสุขภาพที่ตั้งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาและได้รับความสำเร็จอย่างสูง และกระตุ้นให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันในการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ โดยการใช้กลยุทธ์การพัฒนาและส่งเสริมสุขภาพ และการให้ความร่วมมือในด้านนวัตกรรมฯ

หลังจากนั้น เป็นการกล่าวสุนทรพจน์ของตัวแทนจากประเทศในอาเซียน ดังนี้

๑.Dr. Bounkong Syhavong รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทย กล่าวขอบคุณ ประเทศจีนที่ช่วยสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการต่อสู้กับโรคติดต่อ ซึ่งเกิดการระบาดขึ้นบ่อยครั้ง เช่น โรคมาลาเรีย โรคไข้เลือดออก ไข้หวัดใหญ่ โดยภายใต้กรอบความร่วมมือของจีน-อาเซียน จีนจะดำเนินการในการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านทรัพยากรมนุษย์ กับลาว ทั้งในด้านเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันโรคติดเชื้อและการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดเชื้อ

๒.Dr.Te Kuyseang เลขาธิการแห่งกระทรวงสาธารณสุขประเทศกัมพูชา กล่าวถึงความร่วมมือของจีนกับกัมพูชา โดยกัมพูชาและมณฑลยูนนานได้จัดตั้งการกรอบความร่วมมือสำหรับใช้มาลาเรีย และไข้เลือดออกออกจากนี้ยังมีการร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพ และสาธารณสุขอื่น ๆ อีกหลายด้าน

๓.Dr. Lee Boon Chye รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขของมาเลเซีย กล่าวว่าระบบสุขภาพของมาเลเซียมีให้บริการครอบคลุมครบวงจรผ่านการบริการของทั้งทางภาครัฐและเอกชน โดยมีค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่ต่ำที่สุดในประเทศไทยมีรายได้ปานกลาง แม้ว่ามาเลเซียจะมีอัตราการป้องกันโรคติดต่อโดยการฉีดวัคซีนสูง แต่ก็ยังคงมีการระบาดของโรคติดต่อ ส่วนโรคไม่ติดต่อภัยคุกคามมากโดยเฉพาะปัญหาสุขภาพจิตในผู้ใหญ่และเด็ก และปัญหามลพิษที่เกิดจากอุตสาหกรรม

๔.Prof. Thet Khaing Win ปลัดกระทรวงสาธารณสุขและกีฬาพม่า กล่าวถึงสถานการณ์การระบาดของไข้เลือดออก และมาลาเรีย มีความรุนแรงมากขึ้น มีความร่วมมือด้านสาธารณสุขระหว่างจีนและพม่า เพื่อส่งเสริม ป้องกัน และรักษาโรคติดเชื้อที่เกิดในพื้นที่ชายแดนระหว่างสองประเทศ มีการตั้งศูนย์เฝ้าระวังติดตามร่วมกันในพื้นที่ชายแดน นอกจากนี้จีนยังให้ความช่วยเหลือประเทศไทยพม่า เช่น วัคซีนไวรัสตับอักเสบบี วัคซีนไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ H1N1 อุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ การสร้างศูนย์ฝึกอบรม และยังช่วยพัฒนาระบบสาธารณสุขของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

หลังจากนั้นได้มีพิธีลงนามความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย ในมณฑลกว่างซี ประเทศไทย กัมพูชา เวียดนาม และสิงคโปร์ โดยมีพิธีลงนาม CAHCA Cross-border Healthcare Consortium for Prevention & Treatment of Communicable Diseases และพิธีลงนาม CAHCA Cross-border Healthcare Consortium for Emergency Medical Services

ในตอนบ่ายวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นการประชุมห้องย่อยแต่ละสาขาโดยในส่วนของกรมฯ ได้เข้าร่วมประชุม The 5th China-ASEAN Forum on Traditional Chinese Medicine รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

การกล่าวปราศรัยของหน่วยงานเจ้าภาพจากสาธารณรัฐประชาชนจีนหลัก ๓ หน่วยงานคือ ๑. Mrs. Xia Ning (เซี่ยหานิง) รองผู้อำนวยการสำนักงานสาธารณสุขและการวางแผนครอบครัวเขตปกครองตนเองกว่างซีจัง ๒. Mr.Zhang Jianhui (จางเจี้ยนอุย) ผู้อำนวยการคณะกรรมการอิทธิพลต่างชาติ ๓. Mr.Wu Zhendou (อุ่จีนเต้า) รองอธิบดีทบทวนการแพทย์แผนจีน ซึ่งได้กล่าวเน้นนโยบายเพื่อความร่วมมือกันระหว่างประเทศไทยและการพัฒนาทางด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม โดยมุ่งเน้นการรักษาโรคโดยใช้ยาสมุนไพรจีน การลดค่าใช้จ่ายของยาแผนปัจจุบัน การศึกษาวิจัยด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม การผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ รัฐบาลจีนมีการส่งเสริมและคุ้มครองในด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมเป็นอย่างมาก ได้นำถึงการที่การแพทย์แผน

จีนได้แพร่หลายไปสู่ทั่วโลกอย่างน้อย ๓๐๐ กว่าประเทศซึ่งถือเป็นผลสำเร็จของรัฐบาลจีน ทั้งนี้ประเทศจีนยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับประเทศต่างๆในอาเซียน ทั้งในด้านพัฒนาการแพทย์แผนจีน และผลผลิตสมุนไพรจีน

นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นตัวแทนหน่วยงานระดับประเทศที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการแพทย์แผนดั้งเดิมในประเทศไทยอาเซียนจำนวน ๗ ประเทศ (ยกเว้นประเทศไทยในซึ่งไม่ได้เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้) กล่าวถึงสถานการณ์การแพทย์แผนดั้งเดิม ทิศทางและนโยบายในการพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมของประเทศไทย ดังนี้

๑. Dr. Sok Soratana อธิบดีศูนย์การแพทย์แผนดั้งเดิม กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย ก้มพูชา ในหัวข้อการพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมในประเทศไทยก้มพูชา ว่าการแพทย์แผนดั้งเดิมถือเป็นการแพทย์พื้นบ้านของก้มพูชา และเนื่องจากก้มพูชาประสบกับปัญหาทางด้านสังคมมาตลอดจึงทำให้การแพทย์แผนดั้งเดิมของก้มพูชาขาดแคลนทรัพยากรเป็นจำนวนมาก ทั้งในส่วนของทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรธรรมชาติ เอกสารความรู้ต่างๆ ถูกทำลายไปอย่างมาก จนกระทั่งรัฐบาลได้มีการจัดตั้งศูนย์การแพทย์แผนดั้งเดิมขึ้นเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ และมีนโยบายส่งเสริมการแพทย์แผนดั้งเดิมในก้มพูชา ปัจจุบันยังคงประสบปัญหาขาดแคลนกำลังคน และผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้

๒. Mr. Somthavy CHANGVISOMMID อธิบดีองค์การอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขสาธารณรัฐประชาชนลาว ในหัวข้อความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับพืชสมุนไพรและการแพทย์แผนดั้งเดิม โดยกล่าวถึงการแพทย์ดั้งเดิมของประเทศไทยซึ่งมีประวัติยาวนานส่งต่อความรู้กันแบบรุ่นสู่รุ่น และในแต่ละชนชาติพื้นเมืองของลักษณะพืชสมุนไพรที่ใกล้สัญพันธุ์ มีการร่วมมือด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมในหลายประเทศ ทั้งในประเทศไทยและอาเซียน และสหรัฐอเมริกา รวมทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งให้ความร่วมมือหลักในการจัดทำ Laos Herbal pharmacopeia

๓. Dr. Dyanan Puvanandran เลขาธิการสภากาชาดไทย แผนดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุขประเทศไทย เคียง ในการพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือก ในประเทศไทย เคียง กล่าวถึงการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการแพทย์แผนดั้งเดิมในประเทศไทย เคียง ถูกควบคุม และกำกับดูแลโดยกรมการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย เคียง ปัจจุบันมีการแพทย์แผนดั้งเดิมที่ได้รับการยอมรับและเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพของประเทศไทย เคียง คือ การแพทย์แผนมาเลย์ การแพทย์แผนอิสลาม การแพทย์แผนจีน การแพทย์แผนอนเดีย โอมีโอพาธีร์ ไอโรแพรเกตติค และอสตีโอพาธีร์ ประเทศไทย เคียง มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งทางด้านการวิจัยผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ การเรียนการสอน และการนำการแพทย์แผนดั้งเดิมไปใช้ประกอบอาชีพ

๔. Mr. Kywan Thein Htay รักษาการอธิบดีกรมการแพทย์แผนดั้งเดิม กระทรวงสาธารณสุขและการกีฬา ประเทศไทย ในหัวข้อการพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมในประเทศไทย กล่าวถึงการแพทย์แผนดั้งเดิมของพม่า มีประวัติยาวนาน ผู้ให้การรักษาจะเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่อง และนับถือจากคนในชุมชน ปัจจุบัน เน้นการศึกษาวิจัยเรื่อง tissue culture เพื่อรักษาพืชพันธุ์ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งได้รับความร่วมมือ จากหน่วยงาน Guangxi Botanical Garden of Medicinal Plants เป็นอย่างดี

๕. Dr. Maria Teresa B. Mendoza หัวหน้านักวิจัยสถาบันการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือก พลีปีนัส กระทรวงสาธารณสุข ในหัวข้อความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศไทย พลีปีนัส กล่าวถึงความร่วมมือด้านการแพทย์แผนดั้งเดิมของพม่ากับนานาประเทศ โดยเฉพาะ หลังจากมี MOU ร่วมกับสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมมากขึ้นทั้งใน

ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล การฝึกอบรม การประชุมสัมมนาวิชาการ และการวิจัยควบคุณภาพสมุนไพร เป็นต้น

๖. Prof. Ng Han Seong อธิบดีกรมการแพทย์แผนดั้งเดิมและการแพทย์ทางเลือก กองสนับสนุนบริการ สุขภาพประชาชน ประเทศไทย ในหัวข้อการพัฒนาการแพทย์แผนดั้งเดิมในประเทศไทย การแพทย์แผนดั้งเดิมของประเทศไทยจัดเป็นการแพทย์ทางเลือก มีความสำคัญของจากการแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งเป็นการแพทย์หลักของประเทศไทย ประกอบด้วย การแพทย์แผนจีน ได้รับการยอมรับแพร่หลายมากที่สุด มีกฎหมายของประเทศไทยคุ้มครองและควบคุม นอกจากนี้ยังมีการแพทย์แผนมาเลเซีย และการแพทย์แผนอินเดีย ซึ่งควบคุมโดยสถาบันวิชาชีพนั้นๆ หน่วยงานที่ควบคุมเที่ยวกับการแพทย์แผนดั้งเดิมในสิงคโปร์คือ กองสนับสนุนบริการสุขภาพประชาชน กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย โดยอาศัยพ.ร.บ.ควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนจีน การนำเข้าหรือผลิตผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพที่เที่ยวกับการแพทย์แผนดั้งเดิม การควบคุมทางด้านการศึกษาอบรม และการวิจัย ซึ่งเน้นการวิจัยทางคลินิกโรคเรื้อรัง

๗. นายแพทย์สรรงรค์ ฤทธิรักษा รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ประเทศไทย ในหัวข้อ การพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนจีนในประเทศไทย กล่าวถึงการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่ให้บริการในระบบสาธารณสุขของประเทศไทย มีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกในประเทศไทย โดยจัดตั้งกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกขึ้นเพื่อควบคุม กำกับดูแลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนดั้งเดิมในประเทศไทย ซึ่งกรมมีนโยบายส่งเสริมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกให้เข้าไปสู่ในระบบสุขภาพโดยการเริ่มเปิดคลินิกผู้ป่วยนอกด้านการแพทย์แผนไทยแบบคุ้นเคยไปกับการแพทย์แผนปัจจุบันเมื่อปี ๒๐๑๔ ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างมากในปัจจุบัน และเป็นผลให้การบริการด้านการแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนการแพทย์แผนจีนในประเทศไทยนั้น มีประวัติมานาน เช่นกัน ประเทศไทยเริ่มรู้จักกับการแพทย์แผนจีนตั้งแต่ ๗๐๐ ปีก่อน จนปัจจุบัน มีความพร่องหลาย และประชาชนให้ความสำคัญกับการแพทย์แผนจีนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการฝังเข็ม ปัจจุบันมีแพทย์แผนจีนที่มีประกอบวิชาชีพจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาวิชาการแพทย์แผนจีน ๑,๐๖๖ ราย แพทย์แผนปัจจุบันที่อบรมฝังเข็ม ๓ เดือน และสามารถให้บริการฝังเข็มได้จำนวน ๑,๘๖๓ ราย นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือกับนานาประเทศ โดยเฉพาะกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาด้านการแพทย์แผนดั้งเดิม อีกด้วย

๘. Mr. Cao Hongxin (ชาว หงษ์) ผู้ช่วยผู้อำนวยการสมาคมข้อมูลด้านการแพทย์แผนจีนและเภสัชวิทยา และ ผู้ช่วยเลขานุการสมาคมการแพทย์แผนจีน ในหัวข้อประสิทธิผลของการแพทย์แผนจีนในการรักษาโรคติดเชื้อเฉียบพลัน กล่าวถึงการแพทย์แผนจีนมุ่งเน้นในความเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ การเกิดโรคติดเชื้อ เกิดจากมีสิ่งต่างๆ จากรายนอกมากระทบ และกลไกมาเป็นโรคติดเชื้อ หรือโรคระบาด ซึ่งการรักษาโรคระบาด ทางการแพทย์แผนจีน จะมีการวินิจฉัยตามหลักการแพทย์แผนจีน และรักษาหลังจากผู้ป่วยติดเชื้อ โดยรักษาตามอาการที่แสดงออกของผู้ป่วย นอกจากนี้ยังอาศัยหลักการป้องกันก่อนเกิดโรค และได้กล่าวถึง นางถูโยะโยะ นักวิจัยชาวจีนได้รับรางวัลโนเบลสาขาชีววิทยาหรือสาขาวิชาการแพทย์ ในปี ๒๐๑๕ เนื่องจากนับพยา Artimesinin รักษามาลาเรีย จากต้นโกฐจุฬาลำพา ทั้งนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีนยังคงมุ่งมั่นที่จะทำวิจัย และพัฒนาการแพทย์แผนจีนไปเรื่อยๆ ซึ่งปัจจุบันมีyaใหม่ๆ ออกมากามาก

ในช่วงเวลา ๑๖.๓๐- ๑๘.๓๐ น. เป็นการประชุมวิชาการระดับสูงของการคุ้มครองและพัฒนาพืชสมุนไพร และการแพทย์ดั้งเดิม : High-Level Theme Forum on Medical Plants Protection and

Traditional Medicine Development ณ ห้องประชุม Conference room No.1, Grand Metro Park Hotel, Nanning โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนผลงานทางวิชาการในด้านการคุ้มครองและอนุรักษ์พืชสมุนไพรในประเทศไทย รวมไปถึงการคุ้มครองภูมิปัญญาและการแพทย์ตั้งเดิม โดยมีผู้ดำเนินรายการ คือ Zhao Shiwei จากสารานุรักษ์ประชาชนจีน มีผู้นำเสนองานวิชาการ ดังนี้

๑. Miao Jianhua, สมาชิกผู้นำกลุ่ม GHFPC และผู้อำนวยการ Guangxi Botanical Garden of Medicinal Plants นำเสนอการรวบรวมและจัดทำตำราตรฐานยาสมุนไพรลาว (Lao Herbal Pharmacopoeia) เป็นความร่วมมือกันเพื่อจัดทำข้อมูลสมุนไพรในประเทศไทย และจัดทำมาตรฐานด้วยสมุนไพร

๒. Dr. Bayu Adjie ผู้อำนวยการ Bali Botanic Garden Indonesian Institute of Sciences Indonesia. นำเสนอโดย การอนุรักษ์พืชสมุนไพรในเกาะบали โดยพบว่าในเกาะบាលีมีการแพทย์ที่หลากหลาย ได้แก่ การแพทย์อายุรเวท ซึ่งเป็นการแพทย์ของอินเดีย การแพทย์ตั้งเดิมที่ใช้ตำรับยาสมุนไพรจาก(Jamu) เป็นการแพทย์ท้องถิ่นที่ยังคงมีการใช้ในการดูแลสุขภาพในพื้นที่ทุรกันดาร การใช้สมุนไพรเบื้องต้นในการดูแลสุขภาพยังมีความจำเป็นสำหรับประชาชนบนเกาะบាលี

๓. Zhang Zuoshuang ที่ปรึกษา Beijing Botanical Garden และ Experts Member of Committee of Landscape Architecture, Ministry of Housing and Urban Rural Development, P.R. China นำเสนอเรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยกล่าวว่าพืชที่ใช้เป็นยาที่สำคัญต่อชีวิต ดังนั้นจึงให้ความสำคัญของการเก็บเมล็ดพันธุ์พืช เนื่องจากพืชบางชนิดมีความสำคัญกับชีวิตมนุษย์ จึงต้องมีการอนุรักษ์ เพื่อให้ความหลากหลายยังคงอยู่

๔. Pham Thanh Huyen, รองผู้อำนวยการ National Institute of Medicinal Materials, Vietnam นำเสนอหัวข้อการสำรวจแนวทางการคุ้มครองพืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยาในเวียดนาม โดยเล่าประสบการณ์การเก็บข้อมูลพันธุ์พืช การทำตัวอย่างพันธุ์พืช (Herbarium) การจัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร (Database) การทำหนังสือตำรา เพื่อจัดระบบข้อมูลสู่การใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนในเวียดนาม

๕. Zhao Shiwei, Vice Chief Engineer of Beijing Municipal Administration Center of Parks, Director of Botanical Garden Branch of Botany Society of China นำเสนอหัวข้อนิทรรศการศิลปะและวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับพืชสมุนไพร (Art Exhibition and Science Education of Medicinal Plants.) เนื้อหาโดยสรุปคือการออกแบบสวนนั้นต้องให้ความสำคัญทั้ง ดิน น้ำ ลม และไฟ โดยสวนของปักกิ่งที่จะสร้างเสร็จในปี ๒๐๑๙ นั้น ได้จัดออกแบบให้สอดคล้องกับทฤษฎีดังกล่าว รวมทั้งจัดกลุ่มพืชตามหลักการของภูมิทัศน์

๖. Dr. Te Kian Keong, China-Malaysia TCM Center, Malaysia นำเสนอประสบการณ์การแลกเปลี่ยนการแพทย์แผนจีน ของมาเลเซียกับมณฑลกว่างสี

๗. Kirill Tacchenko, Head of Seed Introduction Group, Peter the Great Botanical Gardens, Komarov Botanical Institute of RAS, St. Petersburg, Russia นำเสนอแนวทางการจัดทำสวนพฤกษาศิร์สุนไพรโลก (Botanical Gardens of medicinal Plants World Practices) โดยเล่า ประสบการณ์การทำงานประวัติของสวนสมุนไพร แหล่งกำเนิดสวนสมุนไพรในศตวรรษที่ ๑๖ การให้ความสำคัญของการเก็บเมล็ดพันธุ์ เพื่อให้สามารถเก็บไว้ได้นาน

ในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นการประชุมปรึกษาหารือ ความร่วมมือระหว่างจีนกับอาเซียนในการจัดทำมาตรฐานการก่อสร้างสวนพฤกษาศิร์สุนไพร ซึ่ง ๔ ประเทศ ได้แก่ จีน ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ได้ร่วมกันตกลงทำข้อตกลงทางการค้า จัดทำเอกสาร “China-ASEAN Technical Guide on Medicinal Plants” ที่จะเป็นมาตรฐานทางการค้าระหว่างประเทศ สำหรับการค้าขายพืชสมุนไพร ที่สำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศในอาเซียน

Protection and Guangxi Botanical Garden of Medicinal Plants Construction Standard ”
รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

- Miao Jianhua, Director of GBGMP นำเสนอประวัติ ความเป็นมา หลักการและเหตุผล
และเนื้อหาในการจัดทำ China-ASEAN Technical Guide on Medicinal Plants Protection and
Guangxi Botanical Garden of Medicinal Plants Construction Standard มีเนื้อหาสรุปได้ ๓ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล / คำอธิบายประกอบ (Compilation and Illustration)

ประกอบด้วย

๑. ชื่อของความร่วมมือ..
๒. เหตุผลความจำเป็นได้แก่ ภาวะวิกฤตของแหล่งทรัพยากรพืช
  - มีการเกิดภัยจากภัยธรรมชาติ หายากขึ้นเรื่อยๆ
  - การทำสมุนไพรที่เป็นของแท้ อยู่ในสถานะที่ยากลำบาก หายากขึ้นเรื่อยๆ
๓. สถานการณ์การคุ้มครองพืชสมุนไพรของจีนและอาเซียน
๔. ความจำเป็นในการจัดทำมาตรฐานการก่อสร้างสวนพฤกษาสตรกกว่างซี และแนวทางการคุ้มครอง
พันธุ์พืชสมุนไพร
  - ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีและระบบการรักษาความปลอดภัยของภูมิภาค
  - ความจำเป็นในการคุ้มครองชนิดของพันธุ์พืชและสัตว์ป่าที่หลากหลาย
  - ความจำเป็นในการส่งเสริมสนับสนุนการแพทย์แผนดั้งเดิมให้เป็นมาตรฐานสากล
  - ความจำเป็นในการผลักดันให้เป็นสวนสมุนไพรในระดับโลก
๕. ข้อดี/ข้อได้เปรียบของการกำหนด ในการจัดทำมาตรฐานการก่อสร้างสวนพฤกษาสตรกกว่างซี
และแนวทางการคุ้มครองพันธุ์พืชสมุนไพร
  - นโยบาย Belt and Road Initiative ด้านสุขภาพที่ให้โอกาส Guangxi Botanical
Garden of Medicinal Plants พัฒนาอุตสาหกรรมด้านพืชสมุนไพรยานៃ และการคุ้มครองพันธุ์พืช
สมุนไพร
  - รัฐบาลของเขตปกครองตนเองพิเศษกว่างซี และสมาคมวิศวกรรม ของเขตปกครองตนเอง
พิเศษกว่างซี สนับสนุนให้ GBGMP เป็นสวนสมุนไพรระดับโลก
  - GBGMP มีความร่วมมือที่ดีกับประเทศต่างๆทั่วโลก ประมาณ ๓๐ กว่าประเทศ

**ส่วนที่ ๒ (ร่าง) มาตรฐานการก่อสร้างสวนพฤกษาสตร์สมุนไพรกว่างซี (Guangxi Botanical Garden
of Medicinal Plants Construction Standard) ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้**

๑. ขอบเขต
๒. แหล่งอ้างอิง
๓. คำจำกัดความและความหมายของ
  - ๓.๑) พืชสมุนไพร
  - ๓.๒) สวนพฤกษาสตร์
  - ๓.๓) บทนำและการเพาะปลูก
  - ๓.๔) การอนุรักษ์พันธุ์พืช
  - ๓.๕) การคุ้มครองพันธุ์พืชจากแหล่งภายนอก

- ๓.๖) การดำเนินการอยู่ของพีช
- ๓.๗) สภาพแวดล้อมที่ทำให้มีขึ้น
- ๓.๘) เมล็ดพันธุ์
- ๓.๙) การแยกส่วนพีช
- ๓.๑๐) ยืนสี
- ๓.๑๑) สารสำคัญทางยาในพีชสมุนไพร
- ๓.๑๒) ตัวยาสมุนไพร
- ๓.๑๓) องค์ประกอบอื่นที่เกี่ยวข้อง (active constituent)
- ๓.๑๔) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพฯลฯ
๔. ข้อมูลทั่วไปของ GBGMP ประกอบด้วย
- ๔.๑) สภาพทั่วไปตามธรรมชาติ
  - ๔.๒) หลักการ
  - ๔.๓) เป้าหมาย
  - ๔.๔) ภารกิจ
๕. การก่อสร้าง GBGMP ประกอบด้วย
- ๕.๑) การคุ้มครองทรัพยากร
    - ๕.๑.๑) การอนุรักษ์พันธุ์พีชตามหลักทฤษฎีการก่อสร้าง
    - ๕.๑.๒) ระบบการอนุรักษ์พันธุ์พีช ๑) การรักษาการดำเนินการอยู่ของพีช ๒) การรักษาสภาพแวดล้อมของพีช ๓) การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ ๔) การเก็บรักษาขั้นส่วนของพีช ๕) การเก็บรักษาเย็นส์ของพีช
  - ๕.๒) การเก็บรักษาตัวอย่างพีช
    - ๕.๒.๑) การวิจัยทางวิทยาศาสตร์
    - ๕.๒.๒) ทิศทางการวิจัย
    - ๕.๒.๓) รูปแบบการวิจัย
    - ๕.๒.๔) ทีมงานวิจัย
    - ๕.๒.๕) โครงการที่จะนำมาวิจัย
  - ๕.๓) การก่อสร้างสวนสมุนไพร ประกอบด้วย
    - ๕.๓.๑) ริม ของโครงสร้างสวนสมุนไพร
    - ๕.๓.๒) โครงสร้างของสวนแบบพิเศษ
  - ๕.๔) การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย
    - ๕.๔.๑) การจัดระบบการศึกษาทางวิทยาศาสตร์
    - ๕.๔.๒) กลุ่มเป้าหมายผู้เรียน/ผู้ฟัง
    - ๕.๔.๓) เนื้อหาการศึกษาทางวิทยาศาสตร์
    - ๕.๔.๔) ระบบการบริหารจัดการ
  - ๕.๕) ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยน ประกอบด้วย
    - ๕.๕.๑) ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนในอาเซียน
    - ๕.๕.๒) ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนใน ยุโรปและอเมริกา
    - ๕.๕.๓) การก่อสร้างสวนสมุนไพรบ้านพี่เมืองน้อง
  - ๕.๖) การพัฒนาทางอุตสาหกรรม ประกอบด้วย

๕.๖.๑) การก่อสร้างศูนย์การให้บริการข้อมูลของสวนสมุนไพร รายละเอียดดังนี้ ๑) บริษัทที่ ก่อสร้างและปรับภูมิทัศน์ ๒) บริษัทที่เกี่ยวข้องกับการทำท่องเที่ยวของสวนสมุนไพร

๕.๖.๒) การส่งเสริมสนับสนุนด้านการค้าและการลงทุนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รายละเอียดดังนี้ ๑) บริษัทกล้าไม้ (พืชที่ปลูกด้วยเมล็ด) ๒) บริษัทยา

๕.๖.๓) การส่งเสริมการหารายได้ในการลงทุน รายละเอียดดังนี้ ๑) การลงทุนใน southern medicinal garden ๒) การลงทุนจาก China Traditional Chinese Medicine Seed & Seedling Co., Ltd ("CTCM")

๕.๗) การใช้ข้อมูลร่วมกัน ประกอบด้วย

๕.๗.๑) ฐานข้อมูลพืชสมุนไพร

๕.๗.๒) การบริหารจัดการฐานข้อมูลพืชสมุนไพร

๖. การประเมินมาตรฐานการก่อสร้าง

๖.๑) ประเมินตามข้อกำหนดของสวนสมุนไพรในระดับสากล ซึ่งมี ๑๔ ข้อ

๖.๒) การประเมินระบบมาตรฐานการก่อสร้างสวนสมุนไพร ได้แก่

๖.๒.๑) การดำเนรงรักษาระบบยาไว้

๖.๒.๒) การวิจัยทางวิทยาศาสตร์

๖.๒.๓) การก่อสร้างสวน

๖.๒.๔) การศึกษาทางวิทยาศาสตร์

๖.๒.๕) การแลกเปลี่ยนในระดับสากล

๖.๒.๖) การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม

๖.๒.๗) การใช้ข้อมูลร่วมกัน

ส่วนที่ ๓ ความร่วมมือระหว่างจีนกับอาเซียนในการจัดทำเทคนิคแนวปฏิบัติทางการคุ้มครองพันธุ์พืช สมุนไพร (China-ASEAN Technical Guide on Medicinal Plants Protection) เนื้อหาประกอบด้วย ๒ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ แนวทางการปฏิบัติคุ้มครองพืชจากแหล่งกำเนิด ระหว่างจีนกับอาเซียน (China-ASEAN Technical Guide on Medicinal Plants In-situ Protection) ประกอบด้วย

๑.๑ ขอบเขต

๑.๒ แหล่งอ้างอิง

๑.๓ คำจำกัดความ ๙ ข้อ

๑.๔ วัตถุประสงค์ของการคุ้มครองพืชจากแหล่งกำเนิด ๑๒ ข้อ

๑.๕ การก่อสร้างพื้นที่เฉพาะในการคุ้มครอง มีรายละเอียด อีก ๕ ข้อย่อ

๑.๖ สถานที่ทำงานในการเก็บไฟล์ข้อมูลการคุ้มครอง

๑.๗ การประเมินคุณภาพการบริหารการคุ้มครองของพื้นที่

ส่วนที่ ๒ แนวทางการปฏิบัติอนุรักษ์พืชจากแหล่งภายนอก ระหว่างจีนกับอาเซียน (China-A SEAN Technical Guide on Medicinal Plants Ex-situ Conservation) ประกอบด้วย

๒.๑ ขอบเขต

๒.๒ แหล่งอ้างอิง

๒.๓ คำจำกัดความ ๘ ข้อ

- ๒.๔ หลักการอนุรักษ์พืชจากแหล่งภายนอก
- ๒.๕ วัตถุประสงค์การอนุรักษ์พืชจากแหล่งภายนอก
- ๒.๖ คุณภาพของการประเมินผลการคุ้มครอง
- ๒.๗ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคุ้มครองพืชจากแหล่งภายนอก
- ๒.๘ การบันทึกข้อมูล

หลังจากนี้ได้เปิดให้ผู้เข้าร่วมประชุมที่ จำกัดประเทศต่างๆ แสดงความคิดเห็น และขอคำแนะนำเพิ่มเติม เกี่ยวกับข้อมูลที่นำเสนอทั้ง ๓ ส่วน แต่เนื่องจากมีรายละเอียดของเนื้อหาเชิงลึกหลายด้าน ที่ประชุมจึงเป็นการให้ข้อคิดเห็นในภาพกว้าง สรุปได้ดังนี้

- เป็นการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานที่ดี แต่ควรให้ประเทศต่างๆ อกจากอาเซียน เช่นยุโรป อเมริกา เข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพราะเป็นการปกป้องและอนุรักษ์พันธุ์พืชที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ทั่วโลก
- เกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาทั้ง ๓ ที่นำเสนอมานั้นทางประเทศไทยต่างๆ จะนำไปปรึกษาหารือและหากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจะแจ้งมายังทางฝ่ายเลขานุการประชุมอีกครั้ง
- หลังจากนี้ประชานและเลขาฯ การประชุมได้แจ้งให้ทราบว่าขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมฯ และปิดการประชุม

ผู้สรุปการประชุม

๑. นางบุญใจ ลิ่มศิลpa
๒. น.ส.จิราภรณ์ บุญมาก
๓. น.ส.สินีพร ดอนนาปี
๔. น.ส.กัญญารัตน์ เลาปิยะสกุล